

ΠΩΣ ΝΑ ΚΑΝΕΙΣ ΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟ ΣΟΥ ΚΗΠΟ ΤΟΝ ΔΙΚΟ ΣΟΥ ΤΟΠΟ;

Πρόκληση

Δεν υπάρχει άλλος χώρος στο αστικό τοπίο ο οποίος να δίνει στους ανθρώπους τη δυνατότητα να τον οικειοποιούνται τόσο πολύ όσο ένας αστικός κήπος. Οι αστικοί κήποι δεν είναι μόνο χώροι για την καλλιέργεια λαχανικών και λουλουδιών. Είναι επίσης τόποι για την καλλιέργεια των ανθρώπινων σχέσεων, τόποι όπου η δημιουργικότητα εκφράζεται μέσα από την προσωπική σχέση με τη γη. Ενώ αυτές οι αλληλένδετες διαδικασίες μπορεί να επιτυγχάνονται εύκολα από κάποιους, για άλλους αποτελούν μια πρόκληση.

Πρόκληση για καλλιεργητές: πολλοί ξεκινούν τη διαδρομή τους στην κηπουρική με το να ενοικιάζουν ένα κομμάτι γης ή να συμμετέχουν σε μια ομάδα καλλιεργητών με ειλικρινές ενδιαφέρον, ωστόσο πολλές φορές δυσκολεύονται να διατηρήσουν τον ενθουσιασμό τους. Αυτή είναι μια πρόκληση η οποία μπορεί να οδηγήσει σε μείωση του ενδιαφέροντος και τελικά σε παραμέληση του κήπου.

Πρόταση για ομάδες καλλιεργητών: οι ομάδες καλλιεργητών χρειάζεται να εξερευνήσουν δημιουργικούς και αποτελεσματικούς τρόπους ώστε να εμπλέξουν καλλιεργητές σε συλλογικές δραστηριότητες. Πρέπει αυτοί να νιώσουν μέρος της κοινότητας και παράλληλα να αναπτύξουν σεβασμό για την ατομικότητα και ταυτότητα του κάθε καλλιεργητή.

Αυτό το φυλλάδιο πληροφοριών έχει ως στόχο του να θέσει τις παραπάνω προκλήσεις μέσα από την διερεύνηση των:

- Πώς να κάνεις έναν κήπο τον δικό σου τόπο;
- Πως να αναπτύξεις τη δική σου ταυτότητα στον κήπο;
- Πώς μπορεί ο κήπος να γίνει τόπος όπου οι καλλιεργητές δημιουργούν την αίσθηση του δεσμού και του ανήκειν;

Εικόνα 2 - Στοιχεία προσωποποίησης του χώρου, κήποι και κοινοτικός κήπος Weaver's Square Allotments, Δουβλίνο. Φωτο.: Mary Benson.

Εικόνα 3 - Η οικειοποίηση του κήπου. Moor Green Allotment, Birmingham. Φωτ.: Susan Noori.

Μήνυμα προς τους καλλιεργητές

- Ανάπτυξε τη δική σου προσωπικότητα στον κήπο.
- Κάνε τον κήπο τον δικό σου τόπο – ένα 'σπίτι' μακριά από το σπίτι ή ένα καταφύγιο από τη φασαρία της ζωής στην πόλη. Δώσε νόημα στον κήπο σου.
- Φαντάσου τον κήπο σου – φαντάσου πώς θέλεις να φαίνεται, την εικόνα που επιθυμείς. Η εικόνα του μπορεί να διαφέρει ανάλογα με τα κίνητρα αλλά και κοινωνικο-οικονομικούς παράγοντες.
- Να είσαι δημιουργικός/ή.
- Ενθάρρυνε οικογένεια και φίλους να επισκεφθούν τον κήπο και να ασχοληθούν μαζί του.
- Καλλιέργησε σχέσεις με άλλους καλλιεργητές.

"Πιστεύω ότι ένα από τα πράγματα που επικοινωνεί το *Edible Eastside* είναι ο χώρος...χώρος για σένα...δεν είναι τέλειος αλλά είναι όμορφος, ένας χώρος για σένα ως άτομο... αυτό ακούω από τον κόσμο συνεχώς." (καλλιεργητής στο *Edible Eastside*).

"Είναι ο τόπος μου, τόπος για να χαλαρώσω και να καλλιεργήσω τα λαχανικά μου... τα λουλούδια μου. Είναι ο μικρός μου παράδεισος." (καλλιεργητής από τη Βαρσοβία).

"... όταν έρχομαι εδώ μ' αρέσει να θυμάμαι την εποχή που ήμουν στη Βραζιλία και καλλιεργούσα σε φυσικούς δρυμούς... έτσι και ο κήπος μου μπορεί να μοιάζει περισσότερο με έναν φυσικό χώρο απ' ό,τι με μια φάρμα." (καλλιεργητής στο *Walsall Road Allotment*).

Θα πρέπει να:

Σκέφτεσαι τον κήπο σου σαν το 'σπίτι' σου και να τον διακοσμήεις ώστε να ταιριάζει με το προσωπικό σου γούστο:

- Δώσε ένα όνομα στον κήπο σου.
- Διάλεξε το αγαπημένο σου χρώμα διακόσμησης.
- Καλλιέργησε φυτά και βότανα τα οποία χρησιμοποιείς και τα οποία έχουν μια ιδιαίτερη σημασία για σένα.
- Βάλε διακοσμητικά στοιχεία και άλλα προσωπικά αντικείμενα και σύμβολα μέσα στον κήπο σου, τα οποία θα σε βοηθήσουν να αποκτήσεις την αίσθηση του ανήκειν.
- Βάλε ένα κάθισμα στον κήπο σου και κάθισε να δεις τους καρπούς του μόχθου σου.
- Όπως υπάρχουν πολλά δωμάτια σε ένα σπίτι έτσι και ο κήπος σου μπορεί να χωριστεί σε περιοχές ώστε κάθε περιοχή να είναι διαφορετική.

Θυμήσου:

- Ο κήπος σου πρέπει να είναι ευέλικτος ώστε να μπορεί να αλλάζει μορφή.
- Μην χάσεις το κίνητρό σου – η καλλιέργεια και η εξατομίκευση χρειάζεται χρόνο και ενέργεια αλλά αξίζει να βλέπεις τους καρπούς της δουλειάς σου να ανθίζουν.
- Δείξε τον κήπο και τη συγκομιδή σου σε άλλους καλλιεργητές.
- Αν έχεις εμπειρία στις καλλιέργειες μοιράσου την.
- Χρησιμοποίησε κοινόχρηστους χώρους για να συνομιλήσεις και να γνωρίσεις άλλους καλλιεργητές.

Περισσότερα

Μελέτη περίπτωσης

Οι κήποι Walsall Road είναι ένα τυπικό παράδειγμα ενός βρετανικού αστικού κήπου. Είναι ένας μεγάλος πολυπολιτισμικός κήπος σε ένα όμορφα σχεδιασμένο τοπίο στο βόρειο Birmingham.

Οι καλλιεργητές έχουν πολλές διαφορετικές εθνικές, εθνοτικές και πολιτισμικές καταγωγές. Καθώς υιοθετούνται παραδοσιακές σπορές, καλλιεργούνται είδη από όλον τον κόσμο π.χ. οι κολοκύθες και τα Callaloo (πιάτο από την Καραϊβική) είναι πολύ δημοφιλή σε όσους έρχονται από τη δυτική Ινδία, οι Ιταλοί καλλιεργούν αγγινάρες και Cuccuzza (είδος κολοκυθιού), ενώ οι καλλιεργητές από το Μπανγκλαντές έχουν αναπτύξει έναν πολύ έξυπνο τρόπο να καλλιεργούν Kadu (είδος κολοκύθας) πάνω σε ένα πλαίσιο από μπαμπού. Κάθε κομμάτι γης έχει διαφορετική οργάνωση και διακόσμηση, αντανakλώντας την προσωπικότητα και το πολιτισμικό υπόβαθρο του καλλιεργητή.

Υπάρχει ένα μεγάλο περίπτερο με μια κουζίνα προς χρήση από τους καλλιεργητές και μέριμνα για άπλετο εσωτερικό και εξωτερικό καθιστικό χώρο, ώστε να ενδυναμωθούν οι σχέσεις μεταξύ των συμμετεχόντων. Η επιτροπή διαχείρισης διοργανώνει ετήσιους διαγωνισμούς, πωλήσεις φυτών για φιλανθρωπικούς σκοπούς, δωρεά σπόρων σε τοπικές κουζίνες, καλοκαιρινές εκθέσεις κ.α. Ο κήπος έχει και έναν ιστότοπο ο οποίος ανανεώνεται συχνά:

<http://growit.btck.co.uk>

Εικόνα 4 - Καλοκαιρινό πάρτυ στον κήπο. Κοινοτικός κήπος Queen Bona, Jazdów, Βαρσοβία. Φωτ.: Beata J. Gawryszewska.

Εικόνα 5 - Ενημερωτικός πίνακας ανακοινώσεων, Edible Eastside, Μπέρμινγκχαμ. Φωτ.: Susan Noori.

Συμβουλές σε φορείς χάραξης πολιτικής

- Διευκολύνετε την κοινωνικότητα μεταξύ των καλλιεργητών.
- Οργανώστε κοινόχρηστους χώρους για να μοιραστούν οι καλλιεργητές κοινές δραστηριότητες.
- Να είστε ανοιχτοί στις πολιτισμικές διαφορές των ανθρώπων.
- Οργανώστε κοινωνικά δρώμενα για να βοηθήσετε τους ανθρώπους να συναντηθούν και να έρθουν σε επαφή.
- Αναδείξτε ιδιαίτερα στοιχεία στους επισκέπτες και τους άλλους καλλιεργητές όπως σπάνια δέντρα και φυτά, δίνοντας πληροφορίες και καρτελάκια ονομάτων.
- Οι άνθρωποι τείνουν να έχουν τον δικό τους χώρο στον κήπο. Γι' αυτό προσπαθήστε να ενθαρρύνετε την προσωπική τους έκφραση.

- Οργανώστε έναν κοινόχρηστο χώρο ή υπόστεγο που θα επιτρέπει την επαφή μεταξύ των καλλιεργητών.
- Χρησιμοποιήστε τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για να ενημερώσετε τους καλλιεργητές για γεγονότα, συμβουλές για τις καλλιέργειες και άλλα νέα. Να θυμάστε ότι δεν έχουν όλοι πρόσβαση σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης γι' αυτό να μην ξεχνάτε και τους παραδοσιακούς πίνακες ανακοινώσεων.
- Ένας κοινόχρηστος τοίχος μπορεί να δώσει στους ανθρώπους την ευκαιρία να γίνουν δημιουργικοί με έναν ευχάριστο και συλλογικό τρόπο. Προσφέρετε μια περιοχή για μαγείρεμα.
- Ζητήστε από τους καλλιεργητές να φωτογραφίσουν τα προϊόντα τους, τους κήπους τους και συγκεκριμένες περιοχές που τους αρέσουν. Αυτές οι φωτογραφίες μπορούν να εκτεθούν στον κοινόχρηστο χώρο ή στο διαδίκτυο.

Περισσότερα

Χρήσιμες αναφορές

Bell, S., Fox-Kämper, R., Keshavarz, N., Benson, M., Caputo, S., Noori S., Voigt, A., 2016. Urban Allotment Gardens in Europe. New York: Routledge

Noori, S. and Benson, M. 2016. Urban allotment Garden: A case for Place-making. In S. Bell, et al. Urban Allotment Gardens in Europe. New York: Routledge

Crouch, D. 2001. The Art of Allotments: Culture and Cultivation. London: Five Leaves Publications.

Lucy Chamberlain, The art of allotments. The Guardian, 26th August 2009. <http://www.theguardian.com/lifeandstyle/gardening-blog/2009/aug/26/gardens>

Cresswell, T. 2004. Place: a short introduction. Oxford: Blackwell.

The Dublin Guide to Community Gardening, 2013.

<http://dublincommunitygrowers.ie/wp-content/uploads/2011/03/FINAL-City-Guide-to-Community-Gardening.pdf>

Εικόνα 6 - "Μ' αρέσει να καλλιεργώ πράγματα σε συστάδες ... ανακατεύω πράγματα... περίεργα πράγματα ... φαίνεται καλύτερο, πιο φυσικό ... σαν ένα δάσος ή ένα άγριο χωράφι", (καλλιεργητής στο Walsall Road Allotment). Φωτ.: Susan Noori (η εικόνα έχει άδεια για ελεύθερη αναπαραγωγή).

Εικόνα 7 - Προσφέροντας κοινόχρηστους χώρους για κοινωνικές εκδηλώσεις και κοινές δραστηριότητες, Walsall Road Allotment. Φωτ.: Beata J. Gawryszewska.

ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ

Mary Benson¹, National University of Ireland, Ireland

Beata J. Gawryszewska, Warsaw University of Life Sciences, Poland

Susan Noori, Birmingham City University, United Kingdom

¹Υπεύθυνος σύνταξης: mary.benson@nuim.ie

Μετάφραση: Κώστας Τσιαμπάος, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Αρχιτεκτόνων, ktsiambaos@arch.ntua.gr

Επιμέλεια: Θεοδοσία Ανθοπούλου

ΣΕΙΡΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΩΝ ΦΥΛΛΑΔΙΩΝ | ΕΚΔΟΣΗ 1 ΜΕΤ. ΕΛΛΗΝΙΚΑ | ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ: 01 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

COST (Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνεργασίας για την Έρευνα και την Τεχνολογία) είναι ένα πανευρωπαϊκό διακυβερνητικό πλαίσιο. Η αποστολή του είναι να ενισχύσει την επιστημονική και τεχνολογική ανάπτυξη οδηγώντας σε νέες ιδέες και προϊόντα και δι' αυτών να συμβάλει στην ενδυνάμωση των δεξιοτήτων έρευνας και καινοτομίας στην Ευρώπη.

www.cost.eu

Το COST υποστηρίζεται από το Πρόγραμμα Πλαίσιο Ορίζοντα 2020 της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευχαριστίες

Το παρόν φύλλο εργασίας βασίζεται στο έργο της Δράσης COST TU1201 Αστικοί Κήποι στις Ευρωπαϊκές πόλεις που υποστηρίχθηκε από το COST (Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνεργασίας για την Έρευνα και την Τεχνολογία)

www.urbanallotments.eu

Επισκεφθείτε τους Αστικούς Κήπους στην Ευρώπη:

<https://www.facebook.com/groups/825421310826607/>